

# VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

---

Onafhankelijk toezichthouder voor  
de Vlaamse audiovisuele media

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN  
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

ZAAK VAN F.H. t. NV VLAAMSE RADIO- EN  
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE

(dossier nr. 2016/245)

BESLISSING nr. 2016/051

5 oktober 2016



## In de zaak van F.H. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,  
Mevr D. DE POOT,  
Dhr L. HELLIN,  
Mevr E. LIEVENS,  
Dhr R. OTTEN,  
Dhr B. STURTEWAGEN,  
Dhr T. VAN POPPEL, *leden*,

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 5 oktober 2016,  
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

### FEITEN EN PROCEDURE

1. Per aangetekende brief van 22 augustus 2016 heeft F.H. bij de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: VRM) een klacht ingediend tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op ‘Het Journaal’, zoals uitgezonden op 16 augustus 2016 om 19u op ÉÉN, een omroepprogramma van VRT.

Volgens de klager houdt het gebruik tijdens de uitzending van *“de term “moslimterreur” [...] waar het gaat om “IS-terreur” [...] een flagrante discriminatie in ten opzichte van [moslims]”*.

2. VRT heeft per aangetekende brief en per e-mail van 13 september 2016 gereageerd op de voornoemde klacht.
3. F.H. en VRT zijn conform de voorgeschreven termijnen rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor een hoorzitting op 5 oktober 2016 bij de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Kamer) van de VRM.

Door onvoorziene omstandigheden op de dag van de hoorzitting slaagt F.H. er niet in om tijdig aanwezig te zijn. Hij geeft telefonisch te kennen geen uitstel van de zitting te vragen en er niet op aan te dringen om gehoord te worden door de Kamer.

VRT, vertegenwoordigd door mevr. Janne Lust en mevr. Inge Vrancken,

wordt op 5 oktober 2016 wel gehoord door de Kamer.

## TOEPASSELIJKE REGELS

4. Artikel 39 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) schrijft voor:

*“In de programma’s wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.*

*De informatieprogramma’s, de mededelingen en de programma’s met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.*

*Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst.”*

5. Artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet gaat als volgt:

*“§ 3. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van artikel 38, 39, 42, 44, 45, 72, 5°, artikel 176, 1°, en artikel 180, § 6.”*

6. Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bepaalt:

*“§ 2. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak, hetzij ambtshalve wat betreft het toezicht op artikel 42, 44, 45, 72, 5°, en artikel 176, 1°, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijk geeft van een benadeling of een belang.”*

7. Artikel 12, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: het Procedurebesluit) luidt:

*“Om ontvankelijk te zijn, moet een bij de Regulator ingediende klacht aan de volgende voorwaarden voldoen:*

*1° ingediend zijn uiterlijk de vijftiende dag na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de klacht;*

*2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de klager vermelden;*

*3° het belang bij het indienen van de klacht aangeven, behalve als het gaat om een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut;*

*4° het onderwerp van de klacht aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop ze steunt en met vermelding van de persoon tegen wie de klacht is gericht. Als de klacht betrekking heeft op een radio- of televisieprogramma, moet de uitzending waartegen wordt opgekomen worden aangewezen met vermelding van de dag en het uur waarop de uitzending heeft plaatsgehad;*

*5° ondertekend zijn door de klager. Als de klacht uitgaat van een rechtspersoon, wordt ze ondertekend door een persoon die volgens de wet of de statuten bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen. [...].”*

## A. Argumenten van de klager

8. F.H. geeft in zijn brief aan dat hij klacht indient als voogd van ‘niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’, in naam van zijn pupillen die moslim zijn.

Hij is van oordeel dat het vermelden door het VRT-nieuwsanker van de term *“moslimterreur”*, terwijl het gaat om *“IS-terreur”*, *“een flagrante discriminatie [inhoudt] ten opzichte van de moslimgemeenschap in het algemeen en [zijn] moslim-pupillen in het bijzonder”*.

## B. Argumenten van VRT

### *Over de ontvankelijkheid*

9. VRT voert in de eerste plaats aan dat F.H. bij het indienen van zijn klacht tegen het gebruik van de notie *“moslimterreur”* in ‘Het Journaal’, op geen enkele manier een persoonlijk belang of benadeling aantoonde in zijn hoofde, of in hoofde van zijn pupillen. Volgens VRT kan de eenvoudige vaststelling dat er sprake zou zijn van discriminatie van zowel de moslimgemeenschap als zijn moslim-pupillen niet volstaan om in aanmerking genomen te worden als het vereiste belang of benadeling, in de zin van het Mediadecreet en het Procedurebesluit.

De klacht dient dan ook wegens gebrek aan persoonlijk belang of enige benadeling als onontvankelijk te worden beschouwd, aldus VRT. Zij verwijst hierbij naar eerdere beslissingen van de Kamer waarin klachten in het algemeen belang als niet toegelaten zijn beoordeeld (onder meer VRM beslissing nr. 2012/041 van 31 januari 2012 en beslissing nr. 2016/026 van 25 april 2016).

*Ten gronde*

10. VRT verduidelijkt dat in de geïllustreerde uitzending van 'Het Journaal' van 16 augustus 2016 een toespraak wordt belicht van Donald Trump, VS-presidentskandidaat voor de Republikeinen, waarin hij zijn visie op het buitenlands beleid toelicht. In de introductie door het nieuwsanker wordt enkel meegegeven wat hij in zijn toespraak aankaart. Volgens VRT kan het gebruik van de notie "*moslimterreur*" dan ook niet als foutief worden bestempeld, aangezien er zeer duidelijk wordt verwezen naar de uitspraken van dhr. Trump.

Net omdat het voor Donald Trump over meer gaat dan enkel het terrorisme van IS-aanhangers en hij ook verwijst naar terreuraanslagen die vanuit andere groepen worden gepleegd, in naam van de Islam, werd de term "*moslimterreur*" gebruikt, aldus VRT.

VRT wijst erop dat de term nergens in de uitzending verder ter sprake komt. Zij hoedt er zich immers voor om niet zonder meer over "*moslimterrorisme*" te spreken, aangezien het geenszins de bedoeling is om terreurdaden in naam van de Islam aan de volledige groep moslims toe te schrijven.

VRT voegt hier nog aan toe dat bovendien ook in tal van andere media de term "*moslimterrorisme*" wordt gebruikt, zowel naar aanleiding van de uitspraken van Donald Trump als in ander verband.

VRT is dan ook van oordeel dat zij op geen enkel moment heeft gefaald om correct en onpartijdig te informeren en meent dat er in elk geval geen sprake kan zijn van discriminatie.

### C. Beoordeling

*Ontvankelijkheid van de klacht*

11. Blijk geven van een benadeling of een belang is luidens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij deze Kamer. Artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, van het Procedurebesluit bepaalt nader dat een klacht, om ontvankelijk te zijn, het onderwerp van de klacht moet aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop zij steunt en het belang van de klager bij de uitzending waartegen wordt opgekomen. Die eis van benadeling of een belang geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar hier niet voldoende acht.

Het belang van elke kijker of luisteraar, van de burger, bij de correcte naleving door een omroeporganisatie van bij decreet bepaalde

verplichtingen, *in casu* het discriminatieverbod, voldoet niet aan deze voorwaarde van ontvankelijkheid van een klacht en vormt een toepassing van de niet toegelaten *'actio popularis'* (dit is een klacht die enkel gericht is op de vrijwaring van een recht en waarbij de klager geen persoonlijk belang heeft).

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager derhalve een voldoende belang aantonen dat specifiek is dan het algemeen belang, hij moet aldus het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zijn hoofdte aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.<sup>1</sup>

12. In zijn brief van 22 augustus 2016 geeft F.H. aan dat hij klacht indient tegen VRT in zijn hoedanigheid van voogd van 'niet-begeleide minderjarige vluchtelingen'. Hij treedt dus niet op in eigen naam, maar wel in naam van zijn pupillen die moslim zijn. Ter verduidelijking van zijn hoedanigheid voegt hij zijn erkenning als voogd door de 'Dienst Voogdij' van de F.O.D. Justitie bij zijn klachtbrief.

F.H. is als voogd van 'niet-begeleide minderjarige vluchtelingen' gemachtigd om bij de VRM klacht in te dienen namens zijn pupillen. Dit betekent evenwel dat moet worden nagegaan of de moslim-pupillen van F.H. over een voldoende belang beschikken bij de uitzending waartegen wordt opgekomen, opdat de voorliggende klacht ontvankelijk zou zijn.

De klager voert ten aanzien van 'Het Journaal' van 16 augustus 2016 aan dat de moslimgemeenschap in het algemeen en zijn moslim-pupillen in het bijzonder worden gediscrimineerd door het gebruik van de term "*moslimterreur*". Het belang dat door F.H. wordt ingeroepen verschilt bijgevolg van het belang dat elke kijker heeft ten aanzien van de naleving van het discriminatieverbod in de programma's. Hij wijst meer specifiek op het persoonlijk belang waarover zijn moslim-pupillen, vanuit hun geloofsovertuiging, beschikken aangaande het gebruik van de term "*moslimterreur*" en het vermeende discriminerend karakter hiervan.

Overeenkomstig de hiervoor geciteerde ontvankelijkheidsvoorwaarden, geven de moslim-pupillen van de klager dan ook blijk van een voldoende belang bij de door F.H. ingediende klacht tegen de uitzending van 'Het Journaal' op 16 augustus 2016 om 19u op ÉÉN.

---

<sup>1</sup> Zie onder meer VRM beslissing nr. 2016/026 van 25 april 2016.

*Ten gronde*

13. Het voorwerp van de klacht betreft het gebruik van de term *“moslimterreur”*. Deze uitdrukking wordt door het nieuwsanker gehanteerd tijdens het nieuwsitem over de door Donald Trump aangekondigde koerswijziging in het buitenlands beleid van de VS. Nadat het item eerst kort aan bod is gekomen in de zogenaamde ‘headlines’ bij aanvang van ‘Het Journaal’ volgt een reportage na ongeveer 8min30sec in de uitzending. Het item vangt aan met een fragment uit de toespraak van Donald Trump waarin hij het volgende zegt: (zoals ondertiteld door VRT): *“In de twintigste eeuw hebben de Verenigde Staten het fascisme, het nazisme en het communisme verslagen. Nu staan we voor een nieuwe dreiging: het radicaal islamitisch terrorisme”*.

Het nieuwsanker geeft aansluitend bij het fragment meer duiding: *“Donald Trump heeft zijn visie toegelicht op het buitenlands beleid van de Verenigde Staten. Als hij de volgende Amerikaanse president wordt, dan wil hij de moslimterreur uitroeien. Om te voorkomen dat mensen met extremistische ideeën de Verenigde Staten binnen geraken, zullen wat hem betreft kandidaat-migranten grondig gescreend worden zoals in de jaren van de Koude Oorlog. Trump wil ook een tijdelijke migratiestop uit wat hij gevaarlijke en onstabiele landen noemt”*.

In het verslag dat daarop volgt worden nog meer fragmenten uit de toespraak getoond en geeft een VRT-journaliste meer uitleg. Zij licht onder meer toe dat de strijd tegen terreur voor Donald Trump een ideologische strijd is. Hierbij wordt voornamelijk naar *“terreurgroep IS”* verwezen. Een VRT-deskundige in diplomatie en buitenlands beleid geeft ten slotte in een studiogesprek met het nieuwsanker nog aanvullend toelichting bij de speech van Donald Trump en diens strijd tegen het *“radicaal islamitisch terrorisme”*.

14. Uit de bewoordingen van de klachtbrief volgt dat de klacht van F.H. met betrekking tot deze uitzending van ‘Het Journaal’ is gesteund op een vermeende schending van artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet. De klager is van oordeel dat VRT een inbreuk heeft begaan op het discriminatieverbod door de term *“moslimterreur”* te gebruiken in plaats van de term *“IS-terreur”*.

Het discriminatieverbod uit artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet houdt in dat elke vorm van discriminatie tussen ideologische en filosofische strekkingen moet worden geweerd in de programma’s en er een evenwicht moet zijn in het behandelen van verschillende filosofische of ideologische strekkingen of opiniestromingen in de programma’s.<sup>2</sup>

Overeenkomstig haar decretale opdracht zoals omschreven in artikel 218, §

<sup>2</sup> Zie voor de wetsgeschiedenis van deze bepaling: RvS 25 juni 2009, nr. 194.650, pp. 11-16.



3, van het Mediadecreet, dient de Kamer te beoordelen of VRT bij de gewraakte uitzending de bepalingen van artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet heeft geschonden. De vrijheid van meningsuiting van de omroeporganisatie (artikel 37 van het Mediadecreet<sup>3</sup>) en meer specifiek de bepaling dat VRT autonoom haar programma-aanbod en uitzendschema vaststelt (artikel 7 van het Mediadecreet<sup>4</sup>) gelden bij deze beoordeling als uitgangspunt. Bij de toetsing van een uitzending aan artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet moet de Kamer nagaan of de gemaakte inhoudelijke keuzes op een redelijke en objectieve manier kunnen worden verantwoord, zonder zich evenwel in de plaats van de omroeporganisatie te stellen.<sup>5</sup>

15. Uit de beelden blijkt, zoals de klager ook aanvoert, dat het nieuwsanker tijdens de verslaggeving met betrekking tot Donald Trump's visie op het buitenlands beleid van de VS, de uitdrukking "*moslimterreur*" gebruikt.

Dit wordt ook niet betwist door VRT. Zij geeft evenwel aan geenszins de bedoeling te hebben gehad om terreurdaden in naam van de Islam aan de volledige groep moslims toe te schrijven en de uitdrukking "*moslimterreur*" slechts in uitzonderlijke gevallen te gebruiken. De term wordt volgens VRT niet zonder meer door het nieuwsanker in de mond genomen. De uitdrukking "*moslimterreur*" komt tijdens de uitzending slechts één keer voor en het nieuwsanker verwijst er duidelijk mee naar de inhoud van de speech van Donald Trump, aldus VRT. Meer bepaald naar het getoonde fragment, waarin hij het heeft over "*radicaal islamitisch terrorisme*". Omdat Donald Trump, aldus VRT, niet enkel doelt op terrorisme van IS-aanhangers, maar ook op terreur van andere groepen die in naam van de Islam aanslagen plegen, is hier niet de term "*IS-terreur*" gebruikt, maar wel "*moslimterreur*".

Uit het hiervoor geschetste geheel van beelden en commentaren valt ontegensprekelijk af te leiden dat het geenszins de bedoeling was van VRT om te suggereren dat een hele geloofsgemeenschap verantwoordelijk zou zijn voor terreurdaden die in naam van de Islam worden gepleegd of dat alle moslims als terroristen zouden moeten worden beschouwd. Bij het gebruik van de term – die slechts één keer voorkomt in de uitzending – verwijst het VRT-nieuwsanker niet alleen uitdrukkelijk naar de inhoud van de toespraak van Donald Trump, die het zelf heeft over "*radicaal islamitisch terrorisme*". Ook uit de bewoordingen die daarnaast nog in het nieuwsitem worden gehanteerd, komt naar voren dat terreur wordt bedoeld van "*mensen met extremistische ideeën*". Enkele keren wordt in dit verband ook naar "*terreurgroep IS*" en "*de strijd tegen IS*" verwezen.

---

<sup>3</sup> Artikel 37 van het Mediadecreet luidt: "*De vrijheid van meningsuiting is gewaarborgd voor omroepactiviteiten. De omroepactiviteiten zijn vrij en kunnen, onder voorbehoud van wat hierna is bepaald voor omroepdiensten, aan geen enkele vormvereiste of voorafgaande controle worden onderworpen.*"

<sup>4</sup> Zie onder meer VRM beslissing nr. 2013/002 van 5 februari 2013 en beslissing nr. 2014/052 van 16 december 2014.

<sup>5</sup> Zie onder meer VRM beslissing nr. 2016/035 van 23 mei 2016, beslissing nr. 2016/040 van 15 juni 2016 en beslissing nr. 2016/044 van 5 juli 2016.

Deze elementen doen er toe te besluiten dat de keuze van VRT om het woord “*moslimterreur*” te gebruiken alleen ingegeven is om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de inhoud van het nieuwsitem en dat zulks bij de kijker geenszins kon overkomen als een uiting van “*flagrante discriminatie [...] ten opzichte van de moslimgemeenschap in het algemeen en [zijn] moslim-pupillen in het bijzonder*”. De aanwending van die term in ‘Het Journaal’ van 16 augustus 2016 vindt derhalve een redelijke en objectieve verantwoording. Uit het gebruik van de uitdrukking in de context van de nieuwsuitzending in kwestie wordt dan ook geen discriminatie, in de zin van artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet, waargenomen.

De klacht is bijgevolg ongegrond.

#### **OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA**

De klacht van F.H. ontvankelijk, doch ongegrond te verklaren.

Aldus uitgesproken te Brussel op 5 oktober 2016.

M. VAN LOKEREN  
griffier

J. KAMOEN  
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.